Tárgy: büntető eljárás (garázdaság)

BUDAPESTI REGIONÁLIS FEGYELMI BIZOTTSÁG
FEGYELMI TANÁCSA

Ügyszám: **2020. F. 178/20.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa […] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2025. november 12. napján tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy […] eljárás alá vont ügyvéd nem követett el fegyelmi vétséget, ezért a fegyelmi eljárást

m e g s z ü n t e t i .

Az eljárás során felmerült költséget a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

I n d o k o l á s

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:
Az eljárás alá vont ügyvéd 2020. május 25. napján bejelentette a Budapesti Ügyvédi Kamarának, hogy a nyomozó hatóság 1 rb., a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétsége miatt gyanúsítottként kihallgatta.

Bejelentéséhez csatolta
1. a gyanúsításban megjelölt eseményt követő napon kelt és a nyomozó hatóság által másnap átvett önfelejelentését;
2. a gyanúsítotti kihallgatásáról felvett jegyzőkönyveket;
3. a cselekményt rögzítő térfigyelő kamera felvételének elemzéséről a nyomozóhatóság által készített feljegyzést, valamint
4. a sértett tanúvallomásáról felvett jegyzőkönyvet.

A vezető fegyelmi biztos 2020. június 23-án az előzetes vizsgálatot elrendelte.

Az eljárás alá vont ügyvéd észrevételében további iratokat csatolt:
1. a nyomozóhatóság részére megküldött nyilatkozatát;
2. a tanú vallomását és a jegyzőkönyvet a fényképről történt felismerésre bemutatásról;
3. az észrevételét a tanú vallomására;
4. az ügyészség felé megküldött indítványát.

A vezető fegyelmi biztos fegyelmi eljárást kezdeményezett, amelyben indítványozta a fegyelmi eljárás felfüggesztését az alapul fekvő büntető ügy jogerős befejezéséig.

A fegyelmi tanács határozatával az eljárást a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette.

Az eljárás alá vont ügyvéd 2025. október 31-én bejelentette, hogy az ügyészség határozatával az eljárást – figyelemmel arra, hogy a cselekmény az elbíráláskor olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy amiatt a törvényben meghatározott legenyhébb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen – megrovás alkalmazása mellett megszüntette.

A fegyelmi tanács elnöke az iratokat 2025. november 3-án vette át, s aznap a vezető fegyelmi biztost felhívta indítványa megtételére, majd ezt követően értesítette az eljárás alá vont ügyvédet arról, hogy az eljárás tárgyaláson kívül történő elbírálását kezdeményezte, amelyre a vezető fegyelmi biztos előterjesztette végindítványát, az eljárás alá vont ügyvéd is megtette észrevételét.

A tényállás:
Az eljárás alá vont ügyvéd 2020. március 18-án (a covid'19 járvány elején) az irodájában tartózkodott, amikor az iroda női alkalmazottja azzal lépett be, és sírva közölte vele, hogy az utcán egy ismeretlen azzal szórakozik, hogy közelről az emberek arcába köhög és tüsszent, majd röhögve közli a járókelőkkel, hogy „nem vagyok covidos".

Az eljárás alá vont ügyvéd kikérdezte a kolléganőjét a történtekről, aki pontos személyleírást adott az érintettről, majd úgy döntött, hogy beszél vele annak érdekében, hogy hagyja abba ezt, s ne zaklasson másokat akkor, amikor mindenki retteg a járvány miatt.
Mielőtt az irodáját elhagyta, lenézett az erkélyről, s látta, hogy az illető nem egyedül van, hanem egy társasággal, ezért – tartva a társaság és az elkövető agresszív magatartásától – egy porszívó csövet vett magához, majd lement az utcára.

Az illető ekkor már tovább ment, s egy kisebb társasággal a Körút és a Hollán Ernő utca sarkán tartózkodott. Az eljárás alá vont ügyvéd ekkor felhívta a kolléganőjét, akitől megerősítést kért a személyleírás alapján úgy, hogy ezt a beszélgetést a férfi is hallotta, felfigyelt az eljárás alá vont ügyvédre, aki odalépett hozzá, s emelt hangon számon kérte a semmivel sem magyarázható magatartását, s kérte, hogy hagyja abba, a jövőben ne csináljon ilyet, fejezze be a járókelők zaklatását.
A férfi agresszívan és ijesztően lépett egyet az eljárás alá vont ügyvéd felé, „támadóállást" vett fel, ami miatt az eljárás alá vont ügyvéd védekezésképpen a nála lévő porszívó csövet a férfi mellének támasztotta, hogy ne tudjon közelebb lépni.

A néhány másodperces inzultust követően a férfi eltávozott, de még néhány trágárságot és fenyegetést kiabált az eljárás alá vont ügyvéd felé.

Az eljárás alá vont ügyvéd védelmi kényszer hatása alatt cselekedett, mivel a kolléganője által megnevezett férfi folyamatosan fenyegetően, támadólag lépett fel vele szemben.

Az esetet követően az eljárás alá vont ügyvéd a rendőrségen megjelent, s feljelentette magát.

A nyomozó hatóság 1 rb., a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétsége miatt gyanúsítottként hallgatta meg az eljárás alá vont ügyvédet, aki az előzőekben leírtakat adta elő, majd elé tárták a térfigyelő kamerák felvételeit, amelyek az általa előadottakat és az előzőekben írottakat támasztották alá.

A rendőrség kihallgatta azt a személyt, akivel szemben az eljárás alá vont ügyvéd fellépett, s aki a hatóság kérdésére közölte, hogy nem kíván magánindítványt előterjeszteni könnyű testi sértés vétsége miatt.

Az eljárás alá vont ügyvéd kolléganője rendőrségi meghallgatása során megerősítette az eljárás alá vont ügyvéd előadását, s felismerésre bemutatás során fényképről felismerte azt az illetőt, aki őt inzultálta.

Az eljárás alá vont ügyvéd kérelemmel fordult az ügyészséghez, hogy az ügyészség az eljárást határozattal a Be. 416. § (4) bekezdésben meghatározottak szerint függessze fel, továbbá abban az esetben, ha az ügyészség a Be. 416. § alkalmazására nem lát lehetőséget, a Be. 407. § (l) bekezdése szerinti eljárást folytassa le.

Az eljárás alá vont ügyvéd átvette az ügyészség határozatát, amellyel az eljárást – figyelemmel arra, hogy a cselekmény az elbíráláskor olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy amiatt a törvényben meghatározott legenyhébb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen – megrovás alkalmazása mellett megszüntette.

Indokolásában kifejtette, hogy „figyelemmel a gyanúsított által elkövetett cselekmény csekély tárgyi súlyára, az elkövetés körülményeire (különösen B.K. közrehatására), a gyanúsított kedvező személyi körülményeire, arra, hogy beismerte és megbánta a bűncselekmény elkövetését, valamint arra, hogy a bűncselekmény elkövetése óta több év telt el, a gyanúsítottal szemben a törvényben meghatározott legenyhébb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen, a hatóság rosszallását kifejező megrovása is elégségesnek mutatkozik a gyanúsított jövőbeni jogsértő cselekmények megvalósításától való visszatartására”.

Az eljárás alá vont ügyvéd az ügyészi határozat átvételének napján az elektronikus kapcsolattartást vállalva kérte, hogy az ügyészség a határozatot elektronikus úton küldje meg részére annak érdekében, hogy annak kiadmányozási idejét megtudja, majd 2025. október 15-én – mivel az ügyészségtől semmilyen irat nem érkezett – panaszt nyújtott be a határozattal szemben, mivel álláspontja szerint a büntethetőség elévült, majd 2025. október 30-án a panaszt visszavonta, ezzel az ügyészségi határozat jogerőre emelkedett.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A vezető fegyelmi biztos is kérte a tárgyaláson kívüli elbírálást, s mivel álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd elismerte felelősségét a nyomozás során, ezzel azt is, hogy cselekménye a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző garázdaság vétségének a megállapítására alkalmas, írásbeli megrovás büntetést indítványozott, továbbá a felmerült költségek viselésére kérte kötelezni.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd maga is elismerte felelősségét, azonban kifejtette, hogy a Btk. 339. § (1) bekezdése alapján garázdaság vétségét az követi el, aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen. A törvényi tényállás „alkalmas arra” fordulata eredményezi azt az ítélkezési gyakorlatban teljes mértékben elfogadott és helyes értelmezést, hogy garázdaság esetén a garázda cselekmény másokban megbotránkozás vagy riadalom keltésére alkalmassága a magatartás objektív ismérve, nem pedig eredmény. Az objektív elemmel együtt természetesen még a büntetőjogi megítélés során is vizsgálandó az, hogy a cselekmény az elkövetés körülményeire figyelemmel valóban alkalmas volt-e arra, hogy azt mások észleljék és ez másokban riadalmat vagy megbotránkozást keltsen, ez pedig még a magatartás objektív ismérve szempontjából is külön vizsgálandó.

Álláspontja szerint azzal, hogy az Üttv. 107. § b) pontja nem az „alkalmas arra, hogy az ügyvédi hivatás tekintélyét súlyosan veszélyeztesse”, hanem a „súlyosan veszélyezteti” fordulatot tartalmazza, az Üttv. e rendelkezésének alkalmazásában a veszélyhelyzet lehetősége önmagában – a Btk. szerinti garázdaság törvényi tényállásával ellentétben – nem a magatartás objektív ismérve, hanem a veszélyeztető állapot/helyzet bekövetkezése eredményként válik tényállási elemmé.

Nem vitatta, hogy az ügyvédi hivatás tekintélyét egy közterületen tanúsított erőszakos cselekmény súlyosan veszélyezteti akkor, ha a magatartás tanúsítójának ügyvédi minősége ismert. Kifejtette, hogy abban az esetben azonban, ha a magatartás tanúsítójának ügyvédi minősége minden érintett számára ismeretlen, a magatartás az ügyvédi hivatás tekintélyének csorbítására nem csak nyilvánvalóan alkalmatlan, de az Üttv. 107.§ b) pontja szerinti veszélyeztető állapot/helyzet tényleges bekövetkezése is fogalmilag kizárt.

Előadta, hogy a fegyelmi eljárásban korábban is utalt arra, hogy a rendelkezésére álló iratok alapján megállapítható, hogy a vizsgált cselekmény során ügyvédi minősége nem vált ismertté, sőt, éppen az ügyvédi hivatás tekintélyének védelme érdekében még a folyamatban volt büntetőeljárásban is nagy gondot fordított arra – ideértve még a büntetőeljárásban tett nyilatkozatai szövegezését is –, hogy az, hogy az ügyvédi kar tagja, senki, még az eljárást folytató hatóságok előtt se váljon ismertté.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

A fegyelmi tanács álláspontja szerint bár a vezető fegyelmi biztos és az eljárás alá vont ügyvéd indítványa is részben helytálló, azonban az alábbiak szerint összességében nem állja meg a helyét:

A 2017. évi LXXVIII. tv. (Üttv.) 107. § b) pontja szerint fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló kamarai tag, ha ügyvédi tevékenységen kívüli szándékos vagy gondatlan magatartásával az ügyvédi hivatás tekintélyét súlyosan veszélyezteti.

Ez a szabály az ügyvédekre súlyosabb terheket ró, mint az „átlag" polgárokra, ugyanis – végeredményben – teljesen mindegy, hogy egy folyamatban lévő büntetőeljárásban kiderül-e, hogy valaki ügyvédi tevékenységet gyakorló kamarai tag, avagy sem.
Erre egyértelmű utalás található a 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól) 12.4. a) pontjában, amely előírja azt, hogy „az ügyvédi tevékenység gyakorlója – eljáró hatóság, illetve bíróság nevének és az ügy számának a feltüntetésével – köteles bejelenteni a területi ügyvédi kamarának, ha közvádra üldözendő eljárásban gyanúsítottként hallgatták meg".

E körben tehát a fegyelmi tanács nem osztja az eljárás alá vont ügyvéd azon véleményét, hogy mivel az eljárás során nem derült fény ügyvédi mivoltára, nem is követhetett el fegyelmi vétséget.

A következőkben kifejtettek miatt azonban a fegyelmi tanács nem talált okot az eljárás alá vont ügyvéd terhére rótt fegyelmi vétség megállapítására.

A rendelkezésre álló okiratok alapján megállapítható volt, hogy a jelen ügyben – bár az eljárás alá vont ügyvéd feljelentette magát, s elismerte a tettét – cselekménye nem érte el a társadalomra veszélyesség azon fokát, amely alkalmas lenne bűncselekmény megállapítására. Ezt támasztja alá az ügyészi határozat is, amely azt rögzítette, hogy a cselekmény az elbíráláskor olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy amiatt a törvényben meghatározott legenyhébb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen.

Rögzíthető, hogy egy több emberből álló társaság egyik tagja súlyosan inzultálta az eljárás alá vont ügyvéd kollégáját (olyan helyzetben, amikor az egész ország félelemben élte napjait a covid miatt) azzal, hogy ráköhögött, s nevetve közölte, hogy „nem vagyok covidos".

Érthető az eljárás alá vont ügyvéd azon magatartása, hogy ahelyett, hogy szó nélkül hagyta volna a történteket, megelőzendő, hogy a történtek ismét előfordulhassanak, megpróbálta azt, amit általában a járókelők adott helyzetben nem mernek: számon kérni a fenyegetőt tettéről. Az, hogy előzetesen, védelme érdekében, egy porszívó csövet vett magához, azt jelzi, hogy félt a társaság erőszakosságától, tartott attól, hogy őt is inzultálják majd, mely félelme alaposnak is bizonyult, hiszen a rendőrség által beszerzett kamera felvételek is rögzítették, ahogy az elkövető agresszívan lépett fel vele szemben.

A fegyelmi tanács rendelkezésére álló adatok szerint az eljárás alá vont ügyvéd csupán emelt hangon felszólította az elkövetőt arra, hogy tartózkodjon mások inzultálásától, amire fizikai erőszak volt a válasz, amelyet az eljárás alá vont ügyvéd azzal védett ki, hogy a porszívó csövet az elkövető és maga közé tette, amellyel nem valósított meg kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást, amely alkalmas lett volna arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen. (Ezt támasztja egyébként alá az is, hogy az inzultáló „sértett" nem kívánt magánindítványt előterjeszteni.)

A fegyelmi tanács egyetértett az eljárás alá vont ügyvéddel abban a körben, hogy garázdaság esetén, a garázda cselekmény másokban megbotránkozás vagy riadalom keltésére alkalmassága a magatartás objektív ismérve, nem pedig eredmény. Vizsgálandó tehát az, hogy a cselekmény az elkövetés körülményeire figyelemmel valóban alkalmas volt-e arra, hogy azt mások észleljék és ez másokban riadalmat vagy megbotránkozást keltsen.

Megállapítható ugyanakkor, hogy az eljárás alá vont ügyvéd cselekménye nem egy közösségellenes magatartás volt, hanem egy erkölcsileg méltányolható fellépés mások érdekében, annak megelőzéséért, hogy a súlyos járvány idején ne viselkedjen így ez a személy, tartsa tiszteletben a közösség tagjainak járványtól való – jogos – félelmét. A cselekmény ezen jellege okán pedig nem veszélyeztette súlyosan az ügyvédi hivatás tekintélyét

A fegyelmi tanács a rendelkezésre álló adatok alapján nem az eljárás alá vont ügyvéd, hanem a kolléganőjét inzultáló személy cselekményét tartja jogellenesnek, akinek semmivel nem indokolható agresszív magatartása kelthetett megbotránkozást vagy riadalmat másokban.

Az eljárás alá vont ügyvéd az 5 és fél évvel ezelőtt történtekről folyamatosan és minden részletre kiterjesztően tájékoztatta a Kamarát, együttműködött a hatóságokkal, ami az előzőekben leírtakat erősíti.

Tekintettel tehát a korábban írtakra, az eljárás során rendelkezésre álló bizonyítékokból egyértelműen megállapítható volt, hogy az eljárás alá vont ügyvéd semmilyen magatartási szabályt nem sértett, ezért a fegyelmi tanács az Üttv. 131. § (3) bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel a FESZ 22.2. pontjában foglaltakra – a fegyelmi eljárást fegyelmi vétség hiányában megszüntette.

A jelen eljárással felmerült költséget a FESZ 40.6. pontja alapján a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

A Fegyelmi Tanács határozata 2025. december 4. napján jogerős.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2020. F. 178.)